

INFORME DEFINITIU DE DIRECCIÓ I SUPERVISIÓ DE CONTROL FINANCER DEL CONSORCI INSTITUT DE FÍSICA D'ALTES ENERGIES (IFAE) PER A L'EXERCICI 2017.

1. INTRODUCCIÓ

La Intervenció General de la Generalitat de Catalunya, mitjançant la Intervenció Adjunta per al control d'Entitats del sector públic, en exercici de les funcions que li assigna l'article 71 del Decret legislatiu 3/2002 de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, i d'acord amb l'establert a les Instruccions de la Intervenció General de la Generalitat de 16 de març de 2015, en relació al règim de comptabilitat i control dels consorcis adscrits a la Generalitat de Catalunya, emet el present informe de direcció i supervisió del control financer del CONSORCI INSTITUT DE FÍSICA D'ALTES ENERGIES (en endavant, IFAE), corresponent a l'exercici 2017.

Les actuacions de supervisió i direcció del control financer per a l'exercici 2017 de l'IFAE es van iniciar en compliment de la resolució de la Intervenció General de 2 de maig de 2018, segons la que s'aprovava l'inici de determinades actuacions a realitzar durant l'exercici 2018 mentre no s'aprovés el Pla anual de control per a l'exercici esmentat; posteriorment, aquestes actuacions han estat convalidades pel Vicepresident del Govern i conseller d'Economia i Hisenda amb l'aprovació el 22 de juny del Pla anual d'actuacions de control de la Intervenció General per a l'exercici 2018. Finalment, aquesta actuació ha estat traspasada al Pla anual de control per al 2019, aprovat en data 1 de febrer de 2019.

Les conclusions i recomanacions d'aquest Informe fan referència exclusivament als comptes anuals de l'exercici de 2017 de l'IFAE, d'acord amb la informació obtinguda de la revisió dels papers de treball dels auditors i de l'informe d'auditoria resultant, així com de la revisió del control realitzat per aquests i de les seves conclusions i recomanacions en matèria de compliment de la normativa del sector públic, i que es recullen en els informes següents, emesos per la societat d'auditoria UHY Fay&Co (en endavant, UHY), següents:

- Informe d'auditoria financera de comptes anuals de l'exercici 2017, emès en data 11 de juliol de 2018. El citat informe fa referència als comptes anuals que comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu, la memòria i la liquidació pressupostària de l'IFAE corresponents a l'exercici tancat a 31 de desembre de 2017. El Consell de Govern del Consorci en la sessió de 26 de juliol de 2018 va aprovar els comptes anuals.
- Informe sobre la revisió del compliment de legalitat i normativa del sector públic de l'exercici 2017, de 14 de juny de 2019, i es va lliurar a aquesta Intervenció Adjunta el 20 de juny de 2019.

Convé indicar que, d'acord amb l'article 81.3 del TRLFPC els consorcis en què la Generalitat de Catalunya participa majoritàriament o minoritàriament, han de trametre els comptes anuals degudament aprovats per l'òrgan corresponent amb l'informe d'auditoria a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes abans del 30 de juny de l'any posterior. En el cas de l'IFAE aquest precepte no s'ha complert, ja que ni l'informe d'auditoria ni l'aprovació dels comptes han estat signats abans de la data indicada.

Un cop notificat l'informe provisional de 2 de juliol de 2019 als representants de l'entitat, aquests poden formular, en el termini legalment establert, les al·legacions que estimin oportunes en relació amb els aspectes substancials recollits en les conclusions i recomanacions, de conformitat amb l'article 82 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les

Administracions Públiques, i amb les instruccions de la Intervenció General, de 14 de març de 2000, sobre el règim general a seguir en l'exercici del control financer.

Dintre del termini previst de 15 dies des de la recepció de l'informe provisional, l'Entitat ha presentat al·legacions a l'informe provisional, que s'incorporen com Annex a aquest Informe.

2. ABAST I LIMITACIONS

L'abast del treball realitzat ha consistit exclusivament en la direcció de les tasques d'auditoria realitzades per UHY i la revisió d'aquestes, per tal d'obtenir evidència sobre si els treballs realitzats en el marc de l'auditoria de comptes anuals i de la revisió del compliment de la normativa aplicable al Consorci durant l'exercici de 2017, han estat suficients per a la formació d'una opinió basada en un coneixement raonable de les activitats de l'Entitat en el període controlat. En tot cas, la responsabilitat de l'execució dels treballs i l'obtenció de l'evidència adequada i suficient, d'acord amb els procediments d'auditoria generalment establerts, correspon a la societat d'auditoria contractada per fer els treballs. En aquest sentit, les tasques de control i supervisió de la Intervenció General han de ser considerades dins del marc del control de qualitat de l'execució dels treballs i del suport i assessorament durant les tasques que s'han de realitzar.

En aquest sentit, aquesta Intervenció ha revisat la planificació de l'auditoria, els programes de treball, les mostres i la resta de procediments d'auditoria aplicats per la societat d'auditoria que s'han considerat més rellevants en el marc de col·laboració per a l'execució dels treballs amb l'adequada qualitat i l'abast necessaris per a la formació d'una opinió basada en un coneixement raonable de les activitats de l'Entitat en el període controlat.

3. AL·LEGACIONS REBUDES DE L'ENTITAT

El 16 de juliol de 2019 s'ha rebut l'escrit d'al·legacions a l'informe provisional formulat pel Gerent del Consorci, el qual s'adjunta com annex a aquest informe definitiu.

En termes generals, es consideren suficientment argumentades i justificades les conclusions i recomanacions que conté l'informe provisional, motiu pel qual les al·legacions presentades no modifiquen el seu contingut. Cal indicar que l'Entitat manifesta que pren nota de les observacions establertes en l'informe provisional per millorar les mancances o deficiències, aspecte que es valora positivament i que serà objecte de seguiment en posteriors controls.

Per altra banda, arrel de nova informació i anàlisi de la situació dels treballadors amb contracte ICREA i, alhora, adscrits a l'Entitat, es fa una nova interpretació sobre aquestes relacions laborals, tal com es detalla en l'apartat 4.2 del present informe.

4. CONCLUSIONS

El treball realitzat per UHY s'ha basat en primer terme en les Normes d'Auditoria del Sector Públic i en allò establert a l'article 71 del Text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya i les instruccions de 16 de març de 2015 de la Intervenció General; així mateix en allò no regulat en aquestes s'han aplicat les normes internacionals d'auditoria adaptades al marc jurídic espanyol, així com l'altra normativa complementària emesa per l'ICAC.

A criteri de l'equip de supervisió, l'evidència obtinguda per UHY, les tècniques d'auditoria aplicades, així com les conclusions obtingudes derivades de les tasques realitzades es consideren, amb caràcter general, suficients i adequades. Així mateix, es desprèn que s'ha obtingut una seguretat raonable tant

pel que fa a que els estats financers consten lliures d'errors materials com que el Consorci ha donat compliment a la normativa que li és d'aplicació, llevat de les incidències que es destaquen a l'apartat 3.2 d'aquest informe.

4.1 CONCLUSIONS SOBRE L' AUDITORIA DELS ESTATS FINANCERS

D'acord amb l'informe emès per la societat auditoria en data 11 de juliol de 2018, els comptes anuals i la liquidació del pressupost del Consorci IFAE, corresponents a l'exercici de 2017 expressen, segons l'opinió d'UHY, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels seus resultats i fluxos d'efectiu i de la liquidació del pressupost, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera i amb la normativa pressupostària que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables continguts en el mateix, tret de l'excepció següent:

“Segons s'indica a la nota 2.1.3 de la memòria, amb data 23 de novembre de 2016 es va rebre resolució de procediment de comprovació limitada de l'IVA de l'exercici 2015, on es reconeix retornar al Consorci l'import de 352.772,82 euros, mitjançant acord de compensació d'ofici d'uns deutes corresponents a reintegraments reconeguts per l'Agència Tributària per un import total de 378.519,56 euros. degut a que en 2016 aquests deutes reconeguts per l'Agència Tributària es trobaven en diferents procediments de caire administratiu, els quals s'estimaven que les resolucions serien positives pel Consorci, no es va registrar cap provisió. Durant l'exercici 2017, aquests recursos van ser desestimats i no s'han registrat als comptes anuals adjunts, per tant les altres partides extraordinàries del total despeses del compte de resultats i les provisions a curt termini del passiu haurien d'augmentar en 378.519,56 euros.”

De la revisió efectuada per l'equip de supervisió dels papers de treball de l'auditor UHY, per a l'exercici de 2017, es conclou que la societat d'auditoria ha obtingut una seguretat raonable per emetre l'opinió indicada sobre la imatge dels comptes del Consorci.

4.2 CONCLUSIONS SOBRE EL COMPLIMENT DE NORMATIVA

L'opinió d'UHY sobre el compliment de la normativa és que, amb caràcter general, l'IFAE compleix amb la normativa que li és d'aplicació, a excepció de determinades incidències detectades en l'aplicació dels procediments de control utilitzats, que tot seguit es recullen:

En relació a la normativa pressupostària

No s'ha obtingut evidència de l'aprovació de les bases d'execució corresponents al pressupost de 2017, tot i que per a l'exercici 2019 el Consell de Govern ha aprovat unes bases d'execució pressupostària, fet que es valora molt positivament i serà motiu de seguiment en posteriors supervisions. D'altra banda, l'Entitat no realitza expedients de modificació de crèdit de manera prèvia, ja que aquestes modificacions s'aproven en el moment d'aprovar els comptes anuals i la liquidació pressupostària.

En relació a la normativa de personal

Conveni amb la UAB

El Consorci té personal adscrit de la UAB regulat en un conveni signat el 21 de juliol de 2015. Per a cada exercici, s'hauria de formalitzar una addenda indicant el personal investigador adscrit amb el projecte assignat, atès que es poden produir variacions de personal respecte el conveni inicial.

Conveni Col·lectiu i taules salarials

De la revisió efectuada, no consta que l'Entitat tingui subscrit o estigui adherida a un conveni col·lectiu, ni tampoc consta que es disposi de taules salarials aprovades per l'òrgan competent. Aquesta Intervenció Adjunta recomana especialment l'aprovació, per part de l'òrgan competent, de les taules salarials que incloguin els barems i paràmetres adients, de conformitat amb el que s'estableix a l'apartat 5 «Retribucions» del document de 27 de juny de 2017, de la Secretaria General d'Universitats i Recerca, la Intervenció General i la Direcció General de Pressupostos sobre el règim especial en matèria de recerca i criteris interpretatius aplicables als centres CERCA i a ICREA, que estableix que en base al seu règim d'autonomia, l'òrgan de govern dels centres CERCA i la ICREA han d'aprovar el règim retributiu del seu personal, que inclou els conceptes i l'escalat salarial (trams) que consideri adequat a les funcions a exercir i a la tipologia contractual.

Procediments de selecció

Com ja es va manifestar en anteriors informes de legalitat, el Consorci no acredita que la contractació de personal es realitzi seguint un procés de selecció que compleixi amb els principis d'igualtat, publicitat, mèrit, capacitat, transparència, imparcialitat i professionalitat dels òrgans de selecció, i adequació entre el contingut de les proves i les funcions a realitzar.

D'acord amb el document de 27 de juny de 2017, de la Secretaria General d'Universitats i Recerca, la Intervenció General i la Direcció General de Pressupostos sobre el règim especial en matèria de recerca i criteris interpretatius aplicables als centres CERCA i a ICREA, s'estableix que els centres CERCA i la ICREA tenen autonomia per optar per les diferents modalitats de contractació, d'acord amb l'estratègia pròpia de cada centre, amb l'objectiu de captar i retenir talen adaptat a cada Entitat, i els contractes s'interpretaran i aplicaran d'acord amb l'Estatut dels Treballadors, l'EBEP, la LCyT i la normativa pròpia de cada centre.

Així mateix, l'IFAE ha manifestat que compleix amb tots els requisits de la recomanació 2005/251/EC de la Comissió Europea en relació amb el procediment de contractació dels investigadors i que s'estableix una valoració dels CV presentats per part del comitè de selecció mitjançant la realització d'una selecció i entrevistes. Ara bé, convé posar de manifest que la societat d'auditoria indica en el seu informe que no ha obtingut evidència que acrediti aquestes manifestacions.

Paga extra 2012

Tal i com s'ha indicat en exercicis anteriors, el consorci no ha retornat la part proporcional de paga extra de 2012 perquè no la va retenir en el seu dia, incomplint, en el seu moment, la legislació bàsica de l'estat RDL 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat, motiu pel qual en l'exercici 2012 es van percebre indegudament.

El director

El director del consorci és un investigador ICREA que, a més, està contractat per l'IFAE amb un contracte indefinit a temps parcial des del 14 d'octubre de 2008. En l'informe de l'exercici anterior i, d'acord amb el document interpretatiu de 27 de juny de 2017 abans esmentat, es va indicar que el director del centre havia de ser contractat amb la modalitat d'investigador distingit. Si bé, en la sessió del Consell de Govern celebrada el 26 de juliol de 2018 es va aprovar la modificació del tipus de contracte laboral del director i formalitzar-ho en la modalitat d'investigador distingit, a més de convalidar l'acte administratiu de l'augment de sou corresponent al seu nomenament com a director l'1 de gener de 2015, els auditors indiquen que, a data d'aquest informe, la modificació contractual encara s'està tramitant.

La retribució del director per part d'IFAE ha estat, en l'exercici 2017, de 19.999,98€ i per part d'ICREA de 88.811,23€.

En l'informe dels auditors es feia constar també altre cas d'un treballador ICREA contractat amb un contracte indefinit a temps parcial per IFAE de 3 de desembre de 2014. La retribució d'aquest contracte en l'exercici 2017 ha estat de 4.999,92€, i la retribució per part d'ICREA de 72.004,80€.

L'1 de gener de 2003 es va formalitzar entre ICREA i IFAE un conveni de col·laboració amb l'objecte d'establir el marc de col·laboració entre les dues institucions per al desenvolupament de les actuacions de recerca proposades per IFAE i aprovades pel patronat d'ICREA, i en els termes fixats en el conveni.

En la clàusula segona, s'estableix que el finançament de la recerca efectuada, en virtut del present conveni, correspon a les entitats signatàries, de forma que ICREA es farà càrrec de les retribucions del seu personal i IFAE assumirà les despeses necessàries per al normal desenvolupament de la recerca concreta que duguin a terme els científics d'ICREA en els mateixos termes i sota les mateixes condicions que els investigadors propis.

També es determina en la clàusula quarta que, en virtut d'aquest conveni, no sorgirà cap tipus de relació laboral entre el personal aportat per ICREA i IFAE i, en conseqüència, IFAE no assumirà les obligacions econòmiques que es poguessin derivar de l'activitat laboral de l'investigador, les quals corresponen a ICREA.

Per últim, convé indicar que, en la clàusula cinquena, es determina que el personal investigador contractat per ICREA podrà compatibilitzar les seves tasques de recerca a l'IFAE amb la docència a una Universitat, quan li sigui autoritzat pel director d'ICREA i pel director d'IFAE.

El 7 de febrer de 2018, el director executiu d'ICREA emet un certificat per justificar la situació laboral del director d'IFAE en el què s'indica que *"d'acord amb el conveni de col·laboració signat entre ambdues institucions, els professors d'investigació ICREA poden tenir responsabilitats de gestió i direcció en els centres"*. Aquest document ha estat aportat pel Consorci com l'autorització de compatibilitat per part d'ICREA, però no es pot considerar formalment com a tal en remetre a un conveni que només determina la compatibilitat a la docència.

En ambdós casos, a la vista del contingut de les clàusules segona i quarta del conveni indicat, es considera que l'IFAE no podia ni contractar ni retribuir els investigadors d'ICREA, atès que són atribucions exclusives de la Institució. L'import pagat per IFAE al 2017 per aquest concepte ha estat de 24.999,90€.

Sens perjudici dels efectes del punt anterior, atès que aquests treballadors estaven contractats i percebien retribucions de dos entitats públiques, ICREA i IFAE, els hi era d'aplicació la Llei 53/1984, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, que té caràcter de bases del règim estatutari de la funció pública i la Llei 21/1987, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de l'Administració de la Generalitat, per la qual cosa, el personal comprés en l'àmbit d'aplicació de les mateixes (com seria el cas) solament podia tenir un segon lloc de treball o una segona activitat en el sector públic si ho exigeix l'interès del mateix servei públic, essent competència del Govern de la Generalitat determinar l'existència d'interès públic, que és condició necessària per a l'atorgament de l'autorització de compatibilitat així com la superació dels límits retributius establerts en els Pressupostos Generals de l'Estat per al càrrec de director general o la que, si s'escau, determini a aquest efecte el Pressupost de la Generalitat, sobre la base de raons d'especial interès per al servei. A més a més, complertes aquestes condicions, calia que el personal investigador demanés expressament i de manera prèvia l'autorització de compatibilitat a l'òrgan competent d'ICREA.

Ni en l'exercici revisat ni en anteriors, el Govern de la Generalitat havia determinat l'existència d'interès públic en el desenvolupament, per part del personal investigador dels centres CERCA i de la ICREA, d'una segona activitat investigadora en altre centre de recerca i, en conseqüència, les remuneracions totals que podien percebre aquests investigadors per ocupar els dos llocs de treball

estaven limitades a les establertes en els Pressupostos Generals de l'Estat per al càrrec de director general o la que, si s'escau, determini a aquest efecte el Pressupost de la Generalitat. A més, en cap cas consta que s'hagi demanat expressament de manera prèvia l'autorització de compatibilitat a l'òrgan competent d'ICREA.

Malgrat el comentari anterior, en el decurs del nostre treball el Govern de la Generalitat, mitjançant Acord GOV/41/2019, d'11 de març, ha declarat d'interès públic el desenvolupament per part del personal investigador amb funcions de direcció d'equips humans, instal·lacions i programes científics i tecnològics en l'àmbit de coneixement dels centres de recerca de Catalunya (centres CERCA) i de la ICREA d'una segona activitat docent, investigadora i de direcció científica en un altre centre o estructura de recerca, autoritzant la superació dels límits retributius. En aquest Acord, és determina, a més:

- Que el personal investigador subjecte al mateix ha de demanar expressament, de manera prèvia, l'autorització de compatibilitat a l'òrgan competent dels centres CERCA i d'ICREA, respectivament.
- No es limiten les remuneracions totals que poden percebre com a conseqüència de les autoritzacions que s'atorguin en virtut d'aquest Acord.
- Els límits en la jornada de treball que s'estableixen per a les autoritzacions per compatibilitzar un altre lloc de treball o activitat en el sector públic són els que estableix la normativa vigent. En relació a aquest punt, es recorda que d'acord amb la Llei 53/1984, de 26 de desembre, l'activitat només podrà prestar-se en règim laboral, a temps parcial i amb durada determinada.
- La declaració d'interès públic s'estableix per un termini de 5 anys, comptadors des de l'endemà de la publicació d'aquest Acord al DOGC (és a dir, a partir del 15 de març de 2019).
- La declaració d'interès públic i l'autorització per a superar els límits retributius es fa extensiva, des de la data de formalització del seu contracte, al personal investigador que reuneix els requisits i les condicions a què fa referència aquest Acord.

En el cas analitzat, considerem que aquest darrer punt no regularitza l'incompliment que s'està produint atès que no s'ha constatat que s'hagués demanat expressament i de manera prèvia l'autorització de compatibilitat per tenir altre contracte laboral en l'IFAE (fet que, per altra banda, contradiria el propi conveni de col·laboració d'1 de gener de 2003, atès que es tracta de personal adscrit a l'IFAE) i, a més, els contractes formalitzats amb l'Entitat són indefinits quan haurien de ser de durada determinada.

Per tant, considerem que cal sol·licitar el pronunciament de l'òrgan competent en matèria de compatibilitats de la Funció Pública sobre si l'Acord GOV/41/2019, d'11 de març, pel qual es declara d'interès públic el desenvolupament per part del personal investigador amb funcions de direcció d'equips humans, instal·lacions i programes i projectes científics i tecnològics en l'àmbit de coneixement dels centres de recerca de Catalunya (centres CERCA) i de la fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), és d'aplicació al personal d'ICREA amb contracte indefinit a temps complet que ha estat adscrit a un centre de recerca, com seria el cas de l'IFAE.

En conclusió, a la vista dels fets descrits i del que resulti de l'informe de l'òrgan competent en matèria de compatibilitats de la Funció Pública, es podria considerar que estem davant d'una acció o omissió de la qual podria resultar l'obligació d'indemnitzar la Hisenda de la Generalitat, per l'import de les quantitats abonades indegudament que podrien valorar-se en 24.999,90€.

En relació a la normativa de contractació administrativa

Igual que en el control efectuat l'exercici anterior, s'han detectat proveïdors que no tenen cap expedient de contractació tot i que superen el llindar establert per a la contractació menor. Per tant, es reitera l'observació en el sentit que tot i que es tracti de consumibles i components de laboratori, electrònics, informàtics, i assessoraments diversos, s'ha d'establir una previsió de la despesa a realitzar partint del consum dels anys anteriors, i tramitar els corresponents expedients de contractació en funció d'aquesta previsió.

En relació a la normativa de patrimoni

Tot i que en aquest exercici l'Entitat ha realitzat les tramitacions oportunes a la Direcció General del Patrimoni, d'acord amb la normativa aplicable, en el cas dels contractes d'arrendament del magatzem i de l'habitatge a canàries, s'ha vist una comunicació en relació a aquests arrendaments realitzada en posterioritat a la signatura del contracte, sense que s'hagi acreditat que aquest òrgan, prèviament a la formalització del contracte, hagi emès l'informe vinculant, que era preceptiu d'acord amb l'article 15 del Decret Legislatiu 1/2002, de 24 de desembre.

En relació a la normativa de transparència

Tot i que l'Entitat disposa d'un portal de transparència i ha estat inclosa informació que en anteriors exercicis havia estat omesa, cal indicar que es mantenen com a mancances: la informació relativa al catàleg de serveis prestats, cartes de serveis existents i informació sobre la incidència social de les polítiques; el pressupost, amb la descripció de les partides pressupostàries anuals i les dades de llur execució, de manera que se'n pugui conèixer el grau d'execució amb caràcter trimestral i de llur liquidació, i el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera; la informació general sobre les retribucions, indemnitzacions i dietes percebudes pels empleats públics, agrupada en funció dels nivells i els cossos; la relació de llocs de treball del personal funcionari, laboral i eventual, així com la plantilla i la relació de contractes temporals i d'interinatges no vinculats a cap lloc de treball de dita relació de llocs, etc. A més de donar compliment als requeriments establerts a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, recomanem tenir presents les pautes establertes en l'Informe de conclusions sobre l'auditoria per verificar el compliment de la legislació sobre protecció de dades personals, en la publicitat activa als portals de la transparència de les entitats en l'àmbit d'actuació de l'APDCAT (Auditoria 1/2018, sobre els portals de la transparència).

Aquesta Intervenció Adjunta conclou que les tasques realitzades per la societat auditora són suficients i adequades, així com que suporten de forma raonable l'evidència de les conclusions que es recullen en el seu informe de compliment de normativa d'aplicació del consorci corresponent a l'exercici 2017.

Barcelona, 26 de novembre de 2019

L'Interventor de la
Intervenció Adjunta de Control
d'Entitats del Sector Públic

Vist i Plau

Enric Fernández Ferrer

Ivan Puig Serra
Interventor adjunt per al Control
d'Entitats del Sector Públic